

Nieuwsbrief Symptomen & Gender

Januari 2021

Vanwege de vreemde tijden is het eventjes geleden dat we jullie een update hebben gestuurd, maar hier is dan eindelijk de derde nieuwsbrief van het onderzoeksproject Symptomen & Gender! In deze nieuwsbrief brengen we u op de hoogte van de voortgang van ons onderzoek en doen we verslag van onze bijeenkomsten, recente activiteiten, de nieuwste BLOGGs en de planning voor de komende maanden.

Groningen - update

In Groningen is Aranka in 2020 vooral bezig geweest met de vraag of vrouwen en mannen een ander beloop van klachten hebben door de tijd heen. Vrouwen hadden vaker een langdurig ernstig klachtenpatroon dan mannen. Vrouwelijke genderrollen daarentegen, bleken te beschermen tegen langdurige, ernstige klachten. Wellicht heeft dit te maken met verschillen in hulpzoekgedrag tussen mannelijke en vrouwelijke mensen? Hier willen we aankomend jaar dieper op ingaan. Tijdens de KEI-week, de introductieweek voor studenten in Groningen, gaf Aranka een prachtige presentatie over haar onderzoek. De video van haar presentatie is terug te zien op onze [website](#) (met daarop een link naar de video op de YouTube-pagina).

Een jaar lang waren Aranka en Ilona trotse voorzitters van [de Young NVG&G](#). In september 2020 hebben ze het stokje doorgegeven aan Amsterdamse medepromovendi Froukje Kingma en Lena Sialino, die het netwerk meteen frisse nieuwe naam gaven: START NVG&G! Tijdens de eerste bijeenkomst van de START NVG&G in oktober gaf Aranka een presentatie over gender indices. Welke gender indices bestaan er? Hoe zijn deze opgebouwd? En wat zijn de voor- en nadelen van data-gedreven indices en theorie-gedreven gender indices? Het was een interessante bijeenkomst, met veel discussie! Het werd duidelijk dat gender lastig in cijfers te vatten is, maar dat gender indices hier een eerste stap in kunnen zijn.

Aranka gaf in oktober tevens een online presentatie voor collega's van de Academic Unit Primary Medical Care (AUPMC) van de University of Sheffield. Deze keer ging de presentatie over haar onderzoek naar geslachtsverschillen in het traject tot de diagnose bij veelvoorkomende lichamelijke klachten, waaruit bleek dat mannen en vrouwen in verschillende

mate diagnostische onderzoeken krijgen bij de huisarts. Deze verschillende onderzoeken verklaren tevens de gevonden verschillen tussen mannen en vrouwen in het aantal begrepen en onbegrepen klachten. Het publiek bestond voornamelijk uit huisartsen, die interessante vragen stelden over de praktische relevantie van het onderzoek, zoals hoe zij deze onderzoeksresultaten kunnen toepassen tijdens hun spreekuur.

Tot slot gaf Aranka tijdens de jaarlijkse conferentie van de North American Primary Care Research Group (NAPCRG) een mooie online presentatie, wederom over haar onderzoek naar verschillen tussen mannelijke en vrouwelijke patiënten met veelvoorkomende lichamelijke klachten in het traject tot diagnose bij de huisarts. De presentatie is terug te zien op onze [website](#).

Nijmegen - update

In januari 2020 vlogen Ilona en Sandra, samen met collega's Inge en Janneke, naar Oslo voor OCHER (Oslo Communication in Healthcare Education and Research). Ilona presenteerde op OCHER haar plannen voor de kwantitatieve studie naar de verschillende functies van onderbrekingen in de huisarts-patiëntgesprekken. Vanuit het publiek, dat bestond uit voornamelijk artsen en taalkundigen met een interesse voor gezondheidsinteracties, kwam zeer prettige feedback waarmee de kwantitatieve studie goed van start kon gaan.

In juni 2020 werd de eerste editie van het congres ECCA (European Conference on Conversation Analysis) georganiseerd; helaas niet fysiek in Nijmegen, maar online. Ilona presenteerde tijdens een van de datasessies een deel van een transcript van een huisarts-patiëntgesprek waarin gender als categorie relevant werd gemaakt. De huisarts in het gesprek haalt twee gegenderde activiteiten, i.e., 'het sjouwen met de wasmand' en 'op de bank voetbal kijken', aan als voorbeeld om een beter beeld te krijgen van de situaties waarin de patiënt last heeft van de klachten op de borst. Tijdens de datasessie werd gediscussieerd over de betekenis en de impact van het relevant maken van zulke gendercategorieën en gegenderde activiteiten tijdens het medische consult. We zijn er nog niet helemaal over uit wat zulke fragmenten ons kunnen leren over de rol van gender in medische interacties, maar interessant is het zeker!

Weten jullie nog dat we die leuke spontane studie hebben uitgevoerd op [het Drongo](#)

[Talenfestival in 2018](#), waar we ook een prijs voor wonnen? Helaas bleek het lastig te zijn om het paper waarin we de studie rapporteerden te publiceren, voornamelijk vanwege het design en het kleine aantal transcripten (i.e., drie) dat we in deze studie hebben gebruikt. Zonde natuurlijk! Met de geweldige hulp van Research Master studente Agné hebben we afgelopen november de studie Drongo 2.0 uitgevoerd; 12 transcripten, 61 studenten als participant, en een sterker design. Op dit moment is Agné bezig met het analyseren van de resultaten. Houd onze website in de gaten voor de laatste updates rondom deze studie!

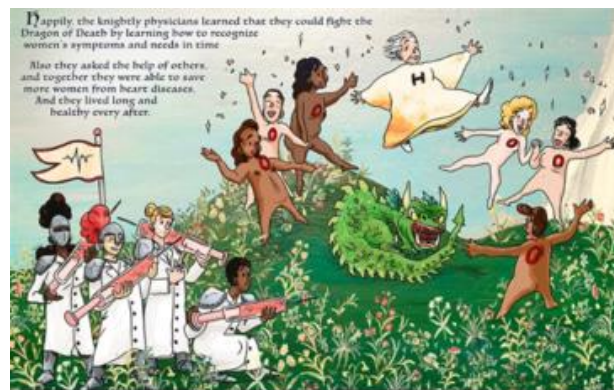
Recente activiteiten

Net voor de uitbraak van het coronavirus in Nederland kwam onze projectgroep bijeen in Nijmegen, op 28 januari 2020,. Aranka had heerlijke Alphense Revuewafeltjes meegenomen! We hadden veel updates en plannen te bespreken, want we gaan als een speer! Op 3 november 2020 kwam ons consortium weer bijeen om de voortgang van de verschillende deelprojecten te bespreken, deze keer online. Helaas konden we deze bijeenkomst niet genieten van een streekgerecht, maar dat halen we volgende keer gewoon in met een extra streekgerecht 😊

Tijdens het [Erasmus Summer Programme Gender & Health](#) in de zomer 2019 won het groepje van Ilona de ZonMw Gender In Research Award van €8000,- voor het bedenken van een creatief plan om sekse en gender onder de aandacht te brengen bij collega-onderzoekers en zorg-professionals. Hun creatieve plan heeft geleid tot [het stripboekje *A Journey of Gender in Health*](#), met illustraties van twaalf verschillende kunstenaars. Het boekje volgt de reis van de non-binaire hoofdpersoon H ('Human') en bespreekt twaalf kernboodschappen over de rol van sekse en gender in de fysieke en mentale gezondheid van mensen om meer awareness te creëren onder zorg-professionals en onderzoekers. Zie hieronder een van de afbeeldingen uit het boekje.

Op de illustratie is te zien dat vrouwelijke patiënten lijden onder hartaanvallen, vaak met de dood tot gevolg (gesymboliseerd door de draak). Het team van mannelijke artsen, hier afgebeeld als ridders, doet hun best om alle vrouwen te redden, maar ze hebben niet de ervaring en kennis om alle vrouwen van de dood te redden. Gelukkig is er hoop! Met een inclusiever team van artsen en meer ervaring en kennis omtrent symptomen van hartaanvallen bij vrouwen, kan de draak worden verslagen en zijn de vrouwelijke patiënten gered!

De creatieve teamleden hebben in januari en februari 2020 het stripboekje gepresenteerd in [workshops](#) in Canada, Engeland en Nederland. Naar aanleiding van een van de workshops werden Tessa Magnée en onze eigen Ilona uitgenodigd voor een interview met Jorien Bakx van VVAO (Vereniging voor vrouwen met een hogere opleiding). Het interview lees je [hier](#).

Tot slot: 2020 was een mooi jaar voor een aantal nieuwe publicaties binnen onze projectgroep! Wist je dat zowel biologische sekse en psychosociale gender invloed kunnen hebben op de gezondheid van mannen en vrouwen als het gaat over alledaagse klachten? Je leest er alles over in [de eerste publicatie](#) van ons project. Samen met stagiaire Anne Groeneveld kwam een interessante studie én [een mooi paper](#) tot stand over de incidentie van luchtwegklachten bij mannen en vrouwen, en over de verschillende manieren waarop huisartsen omgaan met deze klachten bij mannen en vrouwen. Een publicatie die wederom het belang van onderzoek naar sekse én gender benadrukt is de studie naar het verloop van lichamelijke veelvoorkomende klachten bij mannen en vrouwen. Aranka schreef een mooi [BLOGG](#) over de studie waarin ze de lezer meeneemt in de verschillende stappen van het onderzoek. En dan: genderverschillen in communicatie? Blablabla! Lees onze [scoping review](#) van recente kwalitatieve en kwantitatieve studies naar het taalgebruik van mannen en

vrouwen, en het [BLOGG](#) dat Ilona hier over schreef.

Bezonnen Lezingen over Gender & Gezondheid (BLOGGs)

Regelmatig schrijft iemand van ons team een BLOGG over een onderwerp dat te maken heeft met gender en gezondheid. Lees op onze website de meest recente BLOGGs!

- * [Sekse én gender hebben afzonderlijk van elkaar invloed op het verloop van lichamelijke klachten](#)
- * [Communiceren vrouwen beter dan mannen?](#)
- * [Genderideologieën en mannelijke gezondheid: koste wat het kost?](#)
- * [Hommelhaat en acceptatie](#)
- * [Diagnoseverschillen voor mannen en vrouwen: een kwestie van kip en ei?](#)
- * [Genderverschillen tijdens corona](#)
- * [Gender, geslacht en veelvoorkomende klachten](#)
- * [Man-vrouwverschillen bij luchtwegklachten: wat doet de huisarts?](#)
- * [#medbikini of met bikini?](#)
- * [Sekse, verwachtingen en taal](#)
- * [Omhels diversiteit](#)

Wat staat er op de planning?

In 2021 gaat ons team vol nieuwe energie door met hun studies binnen het multidisciplinaire onderzoeksproject. Ondanks het soms uitdagende thuiswerken gaan we er het beste van maken!

Ilona gaat vol goede moed verder met het compleet maken van de transcripten en het coderen van de onderbrekingen in 80 huisarts-patiëntgesprekken. Als alles gecodeerd is gaat ze analyseren in hoeverre de vorm en functie van onderbrekingen verschillen tussen mannen en vrouwen, tussen huisartsen en patiënten, en tussen verschillende fasen van het consult. De voortgang en eerste resultaten van deze studie zullen (online) gepresenteerd worden op het ETMAAL congres in februari, op het ICCH congres in april, en op het ICA congres in mei.

Aranka gaat zich de komende maanden vastbijten in een gecombineerde dataset: gezondheidsdata van de deelnemers binnen het Lifelines cohort is gecombineerd met data van deze deelnemers van het NIVEL zorginstituut over het zoeken van huisartshulp voor veelvoorkomende lichamelijke klachten. We hopen middels onderzoek op deze data inzicht te kunnen geven in verschillen tussen vrouwen en mannen in hun hulpzoekgedrag. Daarnaast bekijkt Aranka met onderzoeksstudent Nord hoe de aanhoudende lichamelijke klachten die soms kunnen ontstaan na

een COVID-19 infectie verschillen tussen mannen en vrouwen. Resultaten van verschillende studies uit het project zullen door Aranka tijdens de Wetenschapsdag van het Nederlands Huisartsen Genootschap in februari gepresenteerd worden, maar ook tijdens de EAPM in juni!

In de volgende nieuwsbrief leest u weer meer over de vorderingen van deze deelstudies! Kijk in de tussentijd vooral zo nu en dan op [onze website](#) voor het lezen van onze BLOGGs en overige informatie. Mocht u vragen, opmerkingen of complimenten hebben, dan mag u uiteraard altijd contact met ons opnemen (ilona.plug@let.ru.nl (Ilona) of a.v.ballering@umcg.nl (Aranka)).

We zijn ook te volgen op [Twitter!](#)

Sekse en gender aan zet op het toilet!

